

Vinya de cal Mas

Navàs

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Sector nord-oest del terme municipal. Antiga quadra de Valldeperes, pertanyent a l'antic terme del castell de Castelladral.
Emplaçament	Carretera C-55, al km. 57,9 pista asfaltada cap a Valldeperes, uns 2,5 km. Al trencall de Valldeperes, camí sud, després est i nord uns 1800 m. El camí GR segueix a l'est, però cal seguir el camí al nord 200 m i després, entre els camps, a l'est,
Alçada:	501
Coordenades:	
Latitud:	41.90959
Longitud:	1.74207
UTM Est (X):	395673
UTM Nord (Y):	4640503

Classificació

Número de fitxa	08141 - 214
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Prehistòric Edats dels Metalls Ibèric Medieval
Segle	XIIaC.-XIdC.
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	Pla Especial Urbanístic de Protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages), 2018, amb el núm. 14.BARP. Nivell 1. Integral.
Data aprovació:	dc., 20/02/2019 - 12:00
Número inventari	CCAA 1559
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil

Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	08140A011000320000IT
Autoria de la fitxa	Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa:	dc., 07/04/2021 - 10:20

Descripció

Necròpolis alt-medieval que consta de vuit tombes excavades a la roca i que té associats altres elements i indicis d'èpoques més antigues, però menys coneguts. El jaciment es troba en una codina a la part alta d'un petit cingle, actualment entre camps, i té excel·lents vistes cap a ponent, on es pot veure el nucli de Valldeperes i, més enllà, el castell de Cardona. Les tombes són de diferents tipologia: rectangulars (tipus A), trapezials (tipus B) i ovoïdals (tipus C). Tres de les tombes són infantils, i totes són orientades amb el cap al sudoest, excepte una, que té el cap a l'oest.

Una de les tombes és tallada en un bloc de pedra a part que té la part del cap trencada. Les dues que es troben més a prop d'aquesta són infantils. Després n'hi ha quatre més, agrupades en parells, i més enrere trobem una altra tomba infantil. Quan es va localitzar una de les tombes encara estava tapada i hi va aparèixer ceràmica medieval grisa, fet que corrobora la cronologia alt-medieval de la necròpolis. En la mateixa codina, al costat de les tombes s'hi observen alguns retalls a la roca. Per exemple un de circular que sembla un pett dipòsit. En una prospecció de l'any 2006 es va recollir a la zona una mostra significativa de ceràmiques alt-medievals, però també altres ceràmiques que poden atribuir-se a la primera edat del ferro i època ibèrica.

Un altre element d'interès és que en alguns blocs de pedra de la rodalia s'hi han identificat una sèrie de gravats esquemàtics amb diversos motius, fins i tot antropomòrfics. Un recorda una figura humana acèfala; un altre recorda la lletra grega "fi". Aquests gravats, que semblen suggerir una cronologia prehistòrica, no han estat estudiats i després del seu primer esment (l'any 1983) ja no s'han tornat a localitzar.

Observacions:

Aquest jaciment és conegut des de la seva publicació l'any 1983 per part de Jaume Barberà, Antoni Daura i Dolors Pardo. Llavors s'esmenta l'existència de set tombes. L'any 2006 es va realitzar una prospecció arqueològica en diferents indrets de la Vall del Cardener. Llavors es van documentar i recollir a la rodalia del jaciment una mostra significativa de materials ceràmics (FOLCH-GIBERT, 2006).

Bibliografia

BADIA, J.M. (1988). "Navàs". *Història del Bages*, vol. II. Edicions Parcir. Manresa, p. 159-160.

CAIXAL, ÀLVAR; VILAMALA, Imma i altres (2018). *Pla Especial Urbanístic de protecció del patrimoni i catàleg de béns arquitectònics, històrics i ambientals de Navàs (Bages)*. Ajuntament de Navàs. Fitxa 14.BARP

BARBERÀ, J., DAURA, A., PARDO, D. (1983). "Noves descobertes de necròpolis medievals als municipis de Cardona, Clariana de Cardener i Navàs". *Butlletí del Patronat de Museus*, núm. 2. Cardona, p. 33-45.

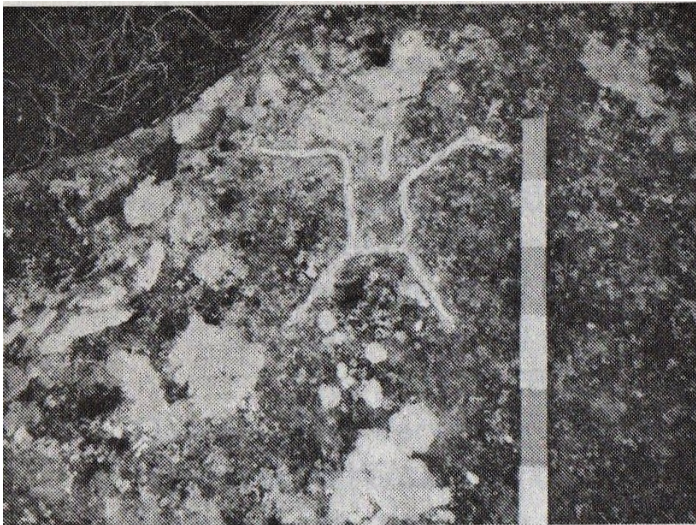
DAURA, A., GALOBART, J. (1984). “Necròpolis de la Vinya de Cal Mas”. *Catalunya Romànica*, vol. XI. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona, p. 339, 350-351.

DAURA, A., GALOBART, J., PIÑERO, J. (1995) *L'arqueologia al Bages*. Col·lecció monografies, núm. 15. Centre d'Estudis del Bages. Manresa, p. 98, 249-250.

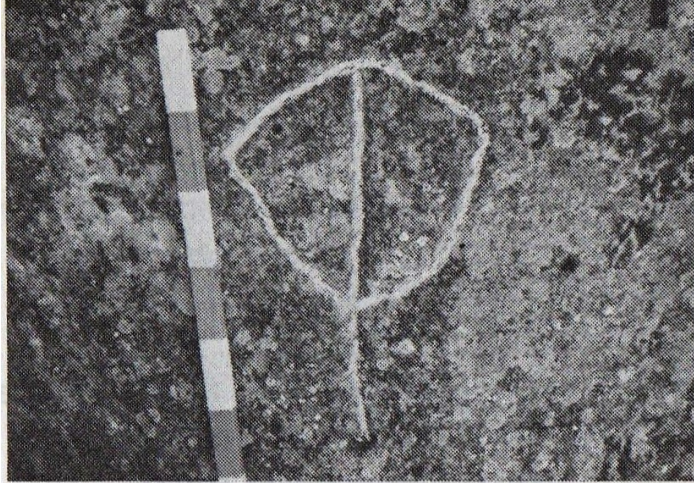
MARTÍ, R., FOLCH, C., GIBERT, J. (2006). Memòria de les prospeccions arqueològiques a la Vall del Cardener. Arxiu Servei d'Arqueologia i Paleontologia. Generalitat de Catalunya. Núm. Reg. 7084.

Gravat sobre una roca que sembla representar una figura humana esquemàtica acèfala. (Foto Boixadera).

Un altre gravat, la forma del qual recorda una lletra grega. (Foto Boixadera).